

**บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า
ฉบับเพิ่มเติม**

คำวิจารณ์จากหอสมุดแห่งชาติ

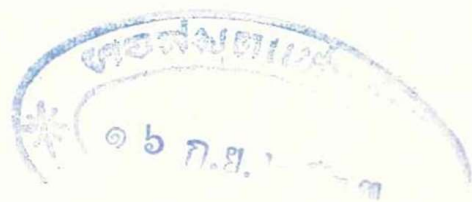
โชติ รามโกมุต

ผู้เขียนบรรยาย และ เรียบเรียง

**920.71
๗๘๒๒๒**

๒ ๘๘
ด้วยอภินันทนาการ
จาก หมอไซดี รามโกมล

บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า ฉบับเพิ่มเติม

คำวิจารณ์จากหอสมุดแห่งชาติ

~~หอสมุดแห่งชาติ~~ หอสมุดแห่งชาติ

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
จันทบุรี

โชติ งามโกมุท

ผู้เขียนบรรยาย และ เรียบเรียง

๑๖ ก.ย. ๒๕๐๒

กรมการปกครอง
จังหวัด...

คำสั่ง...

...

เลขที่ ๑๒

เลขที่ ๑๑๐.๗/
๑.๕๕๕๕

เลขที่ ๒.๑๕๗๗/๒๖

ข้าพเจ้าขออุทิศหนังสือเรื่องนี้

ทั้งฉบับแรกและฉบับเพิ่มเติม ในส่วนดีทั้งหมด

ให้แก่

พระยารามณรงค์สงครามรามมีไชยไสวเวียง (บัว รามโกมุท)

บรรพบุรุษต้นตระกูลรามโกมุท และ คุณหญิงเอม รามโกมุท

กับ คุณพ่อช่วง รามโกมุท คุณแม่หิริม รามโกมุท

และ คุณยาย นางมัทมณเฑียร (เลื่อน เสวตดิษ)

กับ คุณพ่อ ร.ต.ท. ดัด มิตรานนท์ คุณแม่เชื้อ มิตรานนท์

หากมีส่วนผิดพลาดและไม่ดีด้วยประการใด

ข้าพเจ้าน้อมรับผิดผู้เดียวทั้งสิ้น

เรื่อง

ขอให้นามสกุลของ พระยามหุเหมศรบริหาร
(จีน) ตามที่ขอมานั้น ว่า "รามโกมุท" (เขียนเพน
อักษรโรมัน ว่า "Ramakomut") อันเป็น
มงคลนาม

ขอให้สกุล รามโกมุท มีคตมเจริญรุ่งเรือง
มั่นคงอยู่ในกรุงสยามชั่วกาลปาวสาน ขอ
พระที่นั่งอัมพรสถาน
วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๔๕๖

พระยารามวรนครสังครามรามมีไชยไสวเวียง (บัว) ต้นตระกูล “รามโกมุต”
แต่งเครื่องยศ พร้อม พานวางหมวก พานวางกล่องบูรี พานวางคนโทน้ำ
และ กระโถน กับ กล้องส่องทางไกล เป็นเครื่องประดับยศชั้นพระยาพานทอง
ที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

คุณพ่อช่วง रामโกมุท ถ่ายภาพเมื่ออายุ ๕๖ ปี

คุณพ่อช่วง รามโกมุท (นั่งกลาง) ถ่ายภาพนี้เมื่ออายุ ๕๖ ปี
 เด็กชายชม รามโกมุท (ยืนด้านซ้าย) ถ่ายภาพนี้เมื่ออายุ ๑๒ ขวบ
 เด็กชายโชติ รามโกมุท (ยืนด้านขวา) ถ่ายภาพนี้เมื่ออายุ ๙ ขวบ

ประวัติย่อ ของ คุณพ่อช่วง रामโกมุท

นายช่วง रामโกมุท เป็นบุตรพระยารามณรงค์สงครามรามมีไชยไสวเวียง (บัว रामโกมุท) และคุณหญิงเอม रामโกมุท เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๖ (ไม่ทราบวัน เดือนเกิด) ณ บ้านทอสาयरัดประเทศพระภิกษุสามเณร เรียกกันว่า “บ้านสาย” ตรงข้ามวัดเทพธิดาราม ถนนมหาไชย ตำบลสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ได้อุปสมบท ณ วัดโสมนัสราชวรวิหาร สมเด็จพระวันรัต (ทับ) เจ้าอาวาสเป็น พระอุปัชฌาย์ อุปสมบทอยู่ ๒ พรรษา ท่านเป็นผู้มั่นคงในพระพุทธศาสนา ได้บำเพ็ญ ทาน ฟังพระธรรมเทศนาเนื่อง ๆ และพราสอนบุตรธิดาให้ตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติ และ ในตอนปีหลัง ๆ นี้ได้สมทานการวัน ๓ ประการ คือ เว้นจากศีลวิบัติ จิตตวิบัติ และ ทิฏฐิวิบัติ มั่นอยู่ในพระคุณของพระรัตนตรัย ในตอนท้ายท่านได้บำเพ็ญมรณสติ อันเป็นที่ให้เกิดความเลื่อมใสแก่บุตรหลานและผู้ที่อยู่ใกล้ชิด ท่านมักหมั่นนับและ ถามถึงว่าอีกกี่วันจะถึงวันอังคาร ในวันจันทร์ก่อนวันจะถึงแก่กรรมนั้น ท่านได้ปล่อย สัตว์ ปู ปลา และนก รวม ๑๐๐ ตัว และในคืนวันนั้นท่านได้สั่งการที่จะบำเพ็ญในงาน ศพของท่าน ตลอดทั้งสั่งให้รางวัลแก่ผู้ที่ได้รักษาพยาบาลในคราวนี้ เป็นที่น่าประหลาด ว่าในเวลานั้นอาการป่วยของท่านก็ดีขึ้นแล้ว นายแพทย์ก็คาดว่ายังไม่เป็นไร และใน คราวก่อน ๆ ท่านก็เคยป่วยมีอาการที่น่าวิตกกว่าในวันนั้นมาก แต่ก็มิได้เคยสงสัยเสีย อย่างใดเช่นคราวนี้เลย ครั้นรุ่งขึ้นวันอังคารท่านได้มอบให้คนไปตักบาตรพระ ๑๐๐ องค์ พร้อมทั้งถวายพระพุทธรูป ๕ องค์ และพระธรรม ๕ เล่ม ที่ได้สร้างขึ้น ขณะนั้น อาการป่วยก็ยังเป็นปกติอยู่ พอตักบาตรเสร็จสักประเดี๋ยวก็เป็นลม แล้วก็เลยล่วงลับไป ด้วยอาการอันสงบ ครั้นเมื่อสิ้นลมแล้วหน้าตาของท่านกลับสดใสมิเหมือนเดิมดีกว่าเวลาป่วย ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ จึงเป็นที่มั่นใจแก่บุตรหลานว่าผลแห่งสัมมาปฏิบัติของท่าน ได้นำท่านไปสู่สุคติภพโดยแท้

นายช่วง रामโกมุท ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๗ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ตรงกับวันอังคาร แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีมะโรง เวลาเช้าประมาณ ๘ นาฬิกา คำนวณอายุได้ ๘๗ ปี

(คัดจากหนังสือแจกในงานฌาปนกิจศพ คุณพ่อช่วง रामโกมุท ณ ฌาปนสถาน วัดเทพศิรินทราวาส เมื่อวันที่ ๒๕ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๓)

คุณแม่หจิม รามโกมุท ถ่ายภาพนี้เมื่ออายุ ๔๙ ปี

คุณแม่หจิม รามโกมุท	(นั่งกลาง)	ถ่ายภาพนี้เมื่ออายุ ๔๔ ปี
เด็กหญิงบุญขึ้น รามโกมุท	(ยืนด้านซ้าย)	ถ่ายภาพนี้เมื่ออายุ ๕ ขวบ
เด็กหญิงบุญชูป รามโกมุท	(ยืนด้านขวา)	ถ่ายภาพนี้เมื่ออายุ ๖ ขวบ

ประวัติย่อ ของ คุณแม่หงิม รามโกมุท

นางหงิม รามโกมุท เป็นธิดาขุนไล่พลรบ (อิม) และ คุณนายชะมด เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๗ (ไม่ทราบวันเดือนเกิด) ณ บ้านบาตร ใกล้วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ตำบลบ้านบาตร เขตบ่อนปราบ กรุงเทพมหานคร เป็นธิดาคนโต มีน้องรวม ๕ คน คือ ๑. นายเนตร์ ๒. พระภิกษุเกษ ๓. นางสุน ๔. นายแสง ๕. เด็กหญิงถึงแก่กรรมแต่เยาว์วัยยังไม่ได้ตั้งชื่อ ได้ทำการสมรสกับ นายช่วง รามโกมุท เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๖ มีบุตรธิดาเรียงตามลำดับ คือ ๑. นางสาวแหม่ม รามโกมุท ๒. เด็กชาย ถึงแก่กรรมแต่เยาว์วัยยังไม่ได้ตั้งชื่อ ๓. เด็กหญิง ถึงแก่กรรมแต่เยาว์วัยยังไม่ได้ตั้งชื่อ ๔. นางสาวอด ผลวัฒน์ ๕. นางสาวเฉลิมสุข รามโกมุท ๖. หลวงปริญญาโยควิบูลย์ (ชม รามโกมุท) ๗. นายโชติ รามโกมุท ๘. นางสาวบุญขึ้น รามโกมุท ๙. นางบุญชุบ พิชัยรัฐ

นางหงิม รามโกมุท เป็นผู้มีอารมณ์เยือกเย็นยากที่ผู้ใดจะทำให้โกรธได้ และมีความรักบุตรธิดายิ่งกว่าสิ่งใด ๆ อะไรที่พอจะทำได้เองแล้ว ไม่อยากจะรบกวนใครเลย แม้แต่วันก่อนจะถึงแก่กรรม ก็ยังอุทิศผ้าขึ้นลงจากเตียงเองโดยไม่ยอมให้ผู้ใดพุงอึ่งในเวลาจวนสองยามในคืนวันนั้น ท่านได้เรียกขอพระพุทธรูปและรูปเทียนบูชาพระจากผู้เฝ้าพยาบาล แต่ไม่อยากจะปลุกบุตรธิดาโดยเกรงว่าบุตรธิดาจะอดหลับอดนอน ในการบูชาพระคราวนี้ท่านได้พูดจะตั้งใจสละห่วงทั้งสิ้น ดัดช่องน้อยแต่พอตัว เพราะใคร ๆ ก็ช่วยท่านไม่ได้ นอกจากนี้ท่านได้บอกให้ผู้เฝ้าพยาบาลหลับนอนเสียไม่ต้องเป็นห่วงเฝ้าท่าน เพราะท่านจะยังไม่ตายในคืนวันนั้น ต่อเช้าวันรุ่งขึ้นท่านจึงจะตาย ทั้งนี้ประจวบดังที่ท่านรู้กำหนดเวลาตายของท่าน

นางหงิม รามโกมุท ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๗ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๘๐ ตรงกับวันจันทร์ แรม ๑ ค่ำ เดือนยี่ ปีฉลู เวลาเช้าประมาณ ๑๐ นาฬิกา คำนวณอายุได้ ๗๓ ปี

(คัดจากหนังสือแจกในงานฌาปนกิจศพ คุณแม่หงิม รามโกมุท ณ ฌาปนสถาน วัดมกุฏกษัตริยาราม เมื่อวันที่ ๑๑ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๑)

หน้าต่อไปเป็นภาพประวัติศาสตร์ ถ่ายเมื่อวันที่ ๖ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๐

ที่บ้านเบญจรัตน์ ริมถนนราชดำเนินนอก บ้านหลังนี้ปลูกในที่ดินเจ้าของ

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ขณะนั้น คือ สำนักงานการกระทรวงคมนาคม

แถวนี้ แถวนี้แถวนี้ แถวนี้แถวนี้ แถวนี้แถวนี้ แถวนี้แถวนี้ แถวนี้แถวนี้

หลวงปรีญาโยควิบูลย์ (หม รามโกมุท) นางสาวสมจิตต์ รามโกมุท นางสาวสมหมาย

รามโกมุท นางสาวประยงค์ ผลวัฒนะ (ถึงแก่กรรม) นายโชติ รามโกมุท นางอรุณ

รามโกมุท นางสาวบุญถิ่น รามโกมุท นางสาวประยูร ผลวัฒนะ เรือเอกประมล พิชัยรัฐ

นางสงวาลย์ รามโกมุท (ถึงแก่กรรม) อุ่ม เด็กหญิงมณี รามโกมุท นางสาวเฉลิมสุข

รามโกมุท (ถึงแก่กรรม) คุณพ่อช่วง รามโกมุท (ถึงแก่กรรม) คุณแม่หิม รามโกมุท

(ถึงแก่กรรม) นางสาวอด ผลวัฒนะ (ถึงแก่กรรม) นางบุญบุบ พิชัยรัฐ อุ่ม เด็กหญิง

อรนุช พิชัยรัฐ เด็กหญิงนันทนา รามโกมุท เด็กชายชวัล รามโกมุท เด็กชายชาญชัย

รามโกมุท เด็กหญิงขจร รามโกมุท เด็กหญิงสายสมร รามโกมุท เด็กหญิงมยุร รามโกมุท

เด็กชายศรีปริญา รามโกมุท เด็กหญิงนวลใจ รามโกมุท เด็กหญิงชมศรี พิชัยรัฐ

เด็กชายสารวิบูล รามโกมุท

นายโชติ รามโกมุต ถ่ายภาพนี้เมื่อเขาวัยอายุ ๙ ขวบ

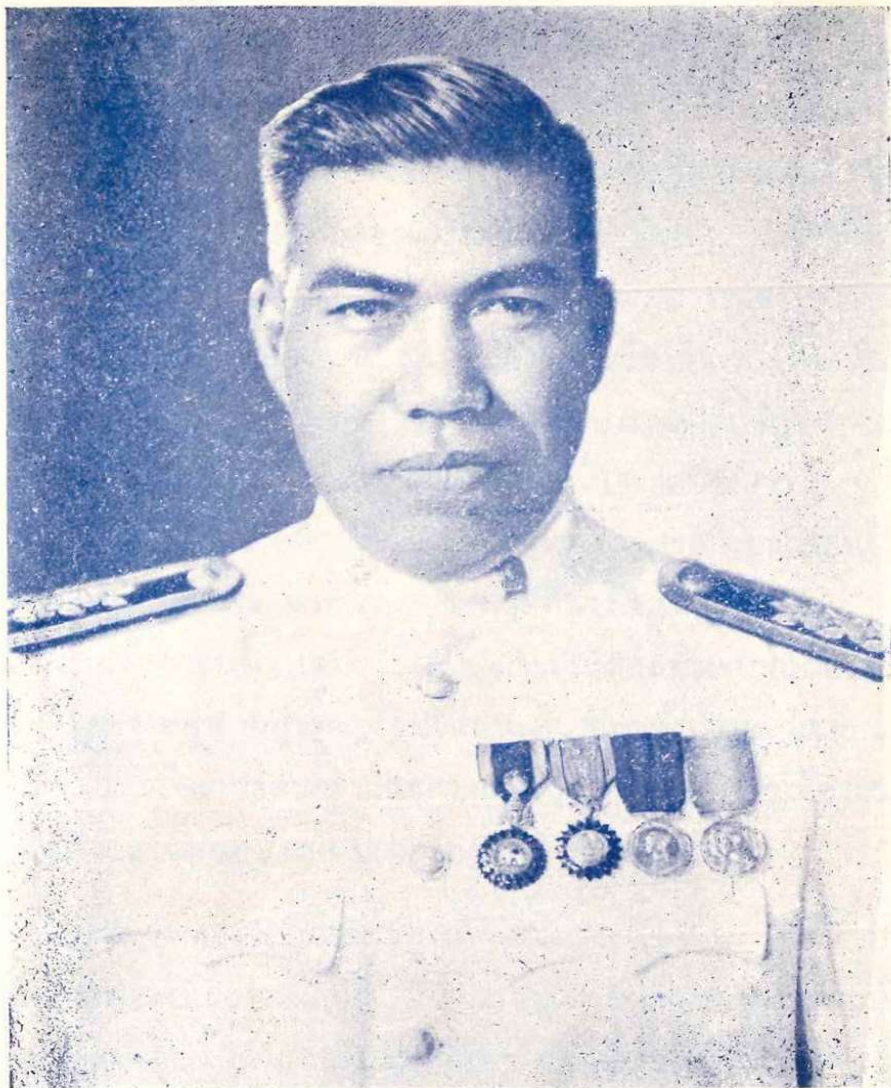
นางอรุณ รามโกมุท ถ่ายภาพเมื่ออายุ ๓๐ ปี ที่บ้านริมถนน
ราชดำเนินนอก ขณะนั้นมีบุตรธิดารวม ๗ คน บ้านหลังนี้
ปลูกในที่ดินเช่าของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
ขณะนั้นคือสำนักราชการกระทรวงคมนาคม

นางอรุณ รามโกมุท กับ นายโชติ รามโกมุท
ถ่ายภาพนี้ เมื่ออายุ

๕๕ ปี

๕๙ ปี

นายโชติ รามโกมุท ถ่ายภาพเมื่ออายุ ๖๐ ปี

คำนำฉบับแรก

“บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า” เป็นประวัติและเหตุการณ์ที่ได้ประสบพบเห็นเป็นไปในชีวิตจริงของข้าพเจ้าอย่างละเอียดเท่าที่จำได้ เริ่มตั้งแต่ข้าพเจ้าเกิดจนถึงปัจจุบันนี้ แยกเป็น ๑๑ บท และบทพิเศษภาคผนวก ตามสารบัญคล้ายนวนิยายเจตนาอันแท้จริงนั้น ข้าพเจ้าเขียนบรรยายและเรียบเรียงขึ้นเพื่อเป็นคติแก่บรรดาบุตรหลานเหลนและญาติมิตรที่เคารพทุกท่าน ซึ่งกำลังประพาดิตนอยู่ในทางแห่งอบายมุขขอได้โปรดอ่านจนจบแล้วกลับประพาดิตนให้หลุดพ้นจากอบายมุขนั้น ๆ ด้วยการพยายามบังคับจิตใจของตน อย่าปล่อยไปตามอารมณ์ การอบรมสั่งสอนของบิดามารดาครูบาอาจารย์ยังไม่สามารถเปลี่ยนความประพฤติที่ชั่วร้ายให้กลับดีได้ การชนะจิตใจของตนเองอย่างเด็ดขาดนั้นแหละ จึงจะสามารถให้หลุดพ้นจากอบายมุขได้ทุกประการตลอดไป และจงพยายามประพาดิตนให้ชนะอบายมุขทั้งปวงในวัยเพียง ๔๐ ปีเศษซึ่งยังไม่สายเกินไป ก็จะประสบความสุขความเจริญ และสามารถให้ครอบครัวของท่านเป็นปึกแผ่นหลักฐานมั่นคงในบั้นปลายของชีวิตได้อย่างแน่นอน

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอให้คติแก่ท่านได้โปรดประพาดิตน พยายามละความโกรธ บังคับจิตใจของท่านให้อารมณ์เย็น ไม่ฉุนเฉียว มีเมตตากรุณาแก่ญาติมิตรแก่ผู้ยากไร้และแก่บุคคลทั่วไป ไม่ฆ่าและทรมาณสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ทำการทุจริต ไม่ผิดลูกเขาเมียเขาผิดเขา ไม่พูดปด ไม่เสพย์สุราของมึนเมา ปล่อยสัตว์ ทำทาน ทำบุญกุศลต่าง ๆ พอควรแก่อรรถภาพ ข้อสำคัญที่สุดท่านต้องไม่สนใจต่อคำติฉินนินทาว่าร้ายและคำพรูสวาทคำทอแม้จะก้าวร้าวถึงบรรพบุรุษ ท่านต้องพยายามกระทำจิตใจไม่ยึดถือว่าเป็นคำพรูสวาท จงถือว่าเป็นลมปากผ่านเข้ามาในประสาทหูทำให้ได้ยินเท่านั้นแล้วก็ผ่านไป ร่างกายของท่านไม่ได้เจ็บปวดประการใดเลย ข้าพเจ้าบังคับจิตใจให้อารมณ์ได้เช่นนี้จริง ๆ ตั้งแต่วัยเด็กตลอดมาจนบัดนี้ข้าพเจ้าเกือบไม่มีความโกรธในจิตใจของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงไม่มีศัตรูและไม่เคยทะเลาะวิวาทบาดหมางกับผู้ใดเลยตลอด

ชีวิต ข้าพเจ้าได้เคียงกับภรรยาคู่ชีวิตไม่เว้นแต่ละวัน เพราะความคิดเห็นบางเรื่องไม่ตรงกัน จนบางคนสงสัยว่าร่วมครองรักครองเรือนกันมาเป็นเวลา ๕๘ ปีแล้วได้อย่างไร เมื่อได้เคียงกันภรรยาคู่ชีวิตมีอารมณ์โกรธข้าพเจ้าเป็นประจำ ถ้าข้าพเจ้ามีอารมณ์โกรธตอบ ความรักร่วมชีวิตก็แตกสลาย แต่ข้าพเจ้าไม่มีอารมณ์โกรธเลย ความรักร่วมชีวิตจึงยังยืนตลอดชั่ววันรันดร์

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอัญเชิญคุณ พระศรีรัตนตรัยได้โปรดพิทักษ์รักษาดลบันดาลให้บรรดาบุตรหลานเหลนและญาติมิตรที่เคารพทุกท่าน ที่ได้อ่าน “บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า” แม้จะอ่านเพียงคำนำนี้ก็ตาม จงประสบแต่ความสุขความเจริญ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ปราศจากภัยพิบัติภัยอันตรายทั้งปวง มีชีวิตยืนยาวนาน มีแต่ลาภ ยศ สรรเสริญ จะประสงค์สิ่งหนึ่งสิ่งใดจงสำเร็จสมความปรารถนาทุกประการ และท่านที่มีครอบครัวแล้ว จงครองรักครองเรือนด้วยการให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความรักอันสดชื่นรุ่งเรืองวัฒนาถาวรตลอดชั่วกัลปาวสาน

โชติ งามโกมุต

บ้านเลขที่ ๕๑ ซ่างโรงแรมเทียร์า ถนนดินแดง เขตพญาไท และ
บ้านเลขที่ ๕/๓ ซอยวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม ถนนอ่อนนุช ๑ เขตพระโขนง
กรุงเทพมหานคร

บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า

ฉบับเพิ่มเติม

“บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า” เป็นประวัติและเหตุการณ์ที่ได้ประสบพบเห็นเป็นไปในชีวิตจริงของข้าพเจ้าอย่างละเอียดเท่าที่จำได้ เริ่มตั้งแต่ข้าพเจ้าเกิดจนถึงปัจจุบันนี้ เมื่อข้าพเจ้าเขียนบรรยายและเรียบเรียงเสร็จ ได้พิมพ์ฉบับแรกจำนวน ๓๐๐ เล่มในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และเจตนาจะแจกบุตรหลานเหลนและญาติมิตรที่เคารพเพียงไม่เกิน ๑๕๐ เล่ม ส่วนที่เหลือจะแจกช่วยเหลือในงานทำบุญฉลองอายุครบ ๘๐ ปี และฉลองการสมรสของข้าพเจ้ากับภรรยาผู้ชีวิตครบ ๖๐ ปี เป็นงานฉลองพร้อมกันในวันที่ ๒๐ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าปิตินิติเป็นต้นพันเมื่อได้แจกหนังสือเรื่องนี้ให้ทุกท่านดังกล่าวแล้ว ทุกท่านต่างชมเชยหนังสือเรื่องนี้ว่า ข้าพเจ้าได้บรรยายและเรียบเรียงคล้ายนวนิยายสนุกต้องอ่านตลอดเล่มรวดเดียวจบ และได้เปิดเผยถึงความประพัตติอันเลวร้ายของข้าพเจ้าตามความจริงจนหมดสิ้นไม่ปิดบังอำพรางเพื่อเป็นคติสอนผู้ที่ประพัตติตนลงไปในทางแห่งอบายมุขได้ละเลิกหลุดพ้นจากอบายมุขนั้น ๆ เช่นข้าพเจ้า นับเป็นวิทยาทาน และปรากฏว่าได้มีท่านที่เคารพจำนวนมากท่านที่ข้าพเจ้าไม่รู้จักมาขอหนังสือเรื่องนี้จากข้าพเจ้า ตลอดจนหอสมุดต่าง ๆ ได้ขอไปหลายห้องสมุด ข้าพเจ้าจึงนำหนังสือเรื่องนี้ไปบริจาคให้หอสมุดแห่งชาติจำนวน ๕ เล่ม และขอให้วิจารณ์หนังสือเรื่องนี้ด้วย บัดนี้ข้าพเจ้าภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติจากหอสมุดแห่งชาติได้กรุณาวิจารณ์หนังสือเรื่องนี้แล้ว นับว่าเป็นพระคุณแก่ข้าพเจ้าอย่างหาที่สุดมิได้ ข้าพเจ้าขอน้อมรับคำวิจารณ์นี้ไว้ด้วยความเคารพอย่างสูงสุด ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงได้เขียน “บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า ฉบับเพิ่มเติม” ขึ้น เพื่อพิมพ์เผยแพร่คำวิจารณ์จาก “หอสมุดแห่งชาติ” ให้ทุกท่านที่ข้าพเจ้าได้แจกฉบับแรกไปแล้วได้อ่านทราบโดยทั่วกัน

หนึ่งในฉบับแรก “บทที่ ๑ ชาติตระกูล” ข้าพเจ้าบรรยายว่า เจ้าคุณปู่ พระยารามณรงค์สงครามรามมีไชยไสวเวียง (บัว รามโกมุท) บรรพบุรุษต้นตระกูล “รามโกมุท”

เกิดที่ตำบลบางยี่โท อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้าพเจ้าขอภัยที่
บรรยายอำเภอดิไป ที่ถูกคือ ตำบลบางยี่โท อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
อีกเรื่องหนึ่ง คือ ธิดาคนสุดท้ายของข้าพเจ้า นางอัมพวัน พรหมมานพ (ชื่อเล่น
“แดง”) บัดนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็น นางนวลศิริ พรหมมานพ และหลานของข้าพเจ้า
เด็กชายเพชรพงษ์ คลังศรี (ชื่อเล่น “เอก”) บัดนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็น เด็กชาย
สรเพชร คลังศรี กับ เด็กหญิงรุ่งรัตน์ คลังศรี (ชื่อเล่น “เอื้อง”) บัดนี้ได้เปลี่ยน
ชื่อเป็น เด็กหญิงฉัตรสุมาลย์ คลังศรี และ นางสาววรนิทย์ สุวรรณพฤกษ์ (ชื่อเล่น
“อุ”) บัดนี้ได้ทำการสมรสกับ นายสัญญา สราภิรมย์ เมื่อวันที่ ๖ เดือนมกราคม
พ.ศ. ๒๕๒๒

สำหรับ นางสาวอด ผลวัฒน์ พี่สาวของข้าพเจ้า ที่บรรยายไว้ในฉบับแรก
ว่า ขณะนี้ยังมีชีวิตอยู่ บัดนี้ได้ถึงแก่กรรมแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒
ส่วนหลานของข้าพเจ้า นายณัฐ สุวรรณพฤกษ์ (ชื่อเล่น “อ๊อด”) ซึ่งได้ทำการสมรส
กับนางสาววิไล มลายสุวรรณ บัดนี้มีบุตรแล้ว ข้าพเจ้าจึงมีเหลนทวดเพิ่มครอบครัว
ขึ้นอีก ๑ คน ยังความปลาบปลื้มให้แก่ข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

ทุกท่านที่ได้รับแจกหนังสือเรื่องนี้ฉบับแรกไปแล้ว โปรดทราบตามที่แก้ไข
และบรรยายเพิ่มเติมนี้ด้วย

เมื่อข้าพเจ้าได้แจกหนังสือเรื่องนี้ฉบับแรกให้แก่บรรดาญาติมิตรที่เคารพไปแล้ว
นางบุญชู รามโกมุท น้องสาวของข้าพเจ้า ได้แจ้งให้ทราบว่า “ในบทที่ ๒ วัยเด็ก
และการศึกษา” ที่ข้าพเจ้าบรรยายว่า เจ้าคุณปู่ได้สร้างศาลาใหญ่ขึ้นหลังหนึ่งใกล้ต้น
ไทรใหญ่ในหมู่บ้านสายริมด้านทิศใต้ นั้น เจ้าคุณปู่ไม่ได้เป็นผู้สร้าง ที่ถูกคือ คุณพ่อ
ของข้าพเจ้าได้เล่าให้เขาฟังว่า สถานที่ตรงนั้นเดิมเป็นบ้านของเจ้าคุณลุง พระยามนุ
เนตรบรรหาร (จีน รามโกมุท) พี่ชายของบิดาข้าพเจ้า เมื่อเจ้าคุณปู่ถึงแก่อนิจกรรม
แล้ว เจ้าคุณลุงได้ไปซื้อที่ดินในซอยวัดสามพระยา ตำบลบางขุนพรหม เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร และได้รื้อบ้านหลังเดิมดังกล่าวไปปลูกสร้างในที่ที่ดินที่ไปซื้อใหม่
สถานที่ตรงนั้นจึงเป็นที่ว่างโดยเจ้าคุณลุงไม่ยึดถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของท่าน บรรดา

ญาติชาวบ้านสายทุกคนในสมัยนั้นซึ่งบัดนี้ได้ถึงแก่กรรมไปหมดแล้ว ต่างพร้อมใจกันร่วมสร้างศาลาใหญ่ขึ้นในที่ดินตรงนี้ เพื่อใช้เป็นสถานที่ประกอบการอุทิศสาธุกรรมทอดสายวัดประเทศพระภิกษุสามเณร และเป็นสถานที่ทำบุญในวันสงกรานต์ทุก ๆ ปีตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าต้องขอภัยที่บรรยายผิดไป และขอขอบพระคุณนางบุญชูบ รามโกมุท น้องสาวของข้าพเจ้า ที่ได้กรุณาทักท้วงไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ข้าพเจ้าขอบรรยายให้ท่านที่เคารพทุกท่านได้ทราบเรื่องสำคัญที่สุดอีกเรื่องหนึ่ง คือเมื่อข้าพเจ้าได้แจกหนังสือเรื่องนี้ฉบับแรกให้แก่บรรดาญาติชาวบ้านสายอันเป็นบ้านเกิดของข้าพเจ้าไปทั่วทุกหนแล้ว “คุณสอาด รามโกมุท” ญาติชาวบ้านสายท่านหนึ่งซึ่งเป็นเหลนทวดของเจ้าคุณปู่ ได้กรุณาจดหมายแจ้งมาให้ข้าพเจ้าทราบว่า “คุณพ่ออัน รามโกมุท” บิดาของเขาซึ่งมีอายุ ๙๙ ปี และได้ถึงแก่กรรมไปนานแล้ว ได้เล่าให้เขาฟังถึงการที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ได้ทรงพระราชทานที่ดินให้เป็นกรรมสิทธิ์มีเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่แก่เจ้าคุณปู่ ซึ่งต่อมาเรียกกันว่า “บ้านสาย” ตราบเท่าทุกวันนี้ ก็คือ ในขณะที่เจ้าคุณปู่ดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการจังหวัดตากและจังหวัดกำแพงเพชร ท่านได้ทำนุบำรุงทั้ง ๒ จังหวัดให้มีความเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก และได้ปกครองประชากรด้วยความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และในขณะนั้นวัดเทพธิดารามซึ่งตั้งอยู่ติดถนนมหาไชยด้านทิศตะวันตก ได้ก่อสร้างค้างอยู่ตั้งแต่ในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าคุณปู่กลับเข้ามาในกรุงเทพมหานคร และทรงแต่งตั้งให้เป็นแม่กองผู้อำนวยการก่อสร้างวัดเทพธิดารามที่ยังก่อสร้างค้างอยู่ให้เสร็จเรียบร้อยบริบูรณ์ ในสมัยนั้นการเดินทางระหว่างจังหวัดตากกับกรุงเทพมหานครยังไม่มีถนนติดต่อถึงกัน ต้องใช้พาหนะเดินทางโดยทางเรือ เจ้าคุณปู่เป็นผู้ที่มีครอบครัวใหญ่ โดยมีภรรยาบุตรหลานและข้าทาสบริวารเป็นจำนวนมาก จึงเดินทางมาด้วยขบวนเรือรวมหลายลำเมื่อขบวนเรือเดินทางมาถึงกรุงเทพมหานคร เจ้าคุณปู่เห็นว่าตรงข้ามวัดเทพธิดารามเป็นที่ดินว่างเปล่าติดกับคลองโอ่งอ่างมีเนื้อที่กว้างใหญ่ เหมาะที่จะจอดขบวนเรือให้ท่านพร้อมทั้งครอบครัวพัก

อาศัยเพื่ออำนวยความสะดวกสร้างวัดเทพธิดารามจนเสร็จเรียบร้อยบริบูรณ์ ทั้งนี้เพราะท่าน
เป็นชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และไม่มีบ้านเรือนที่พักอาศัยในกรุงเทพมหานคร
เลย เมื่อเรื่องนี้ทรงทราบถึงพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์จึงทรงพระ
เมตตาพระราชทานที่ดินว่างเปล่าตรงที่ชบวนเรือจอดพักอาศัยอยู่นั้นให้เป็นกรรมสิทธิ
เจ้าคุณปู่จึงได้ปลูกสร้างบ้านเรือนในที่ดินที่ได้รับพระราชทานนี้เป็นที่พักอาศัยของท่าน
พร้อมทั้งครอบครัว และก่อนจะเข้าเขตหมู่บ้านสายมีที่ดินว่างเปล่าพอที่จะทำเป็นสถานที่
เก็บไม้และเลื่อยไม้ได้ เจ้าคุณปู่จึงได้ใช้สถานที่ตรงนั้นเป็นโรงเลื่อยไม้สำหรับใช้ในการ
การก่อสร้างวัดเทพธิดารามจนเสร็จเรียบร้อยบริบูรณ์ และเมื่อการก่อสร้างวัดเทพธิดา
รามเสร็จเรียบร้อยบริบูรณ์แล้ว ไม่มีผู้ใดไปปลูกสร้างบ้านเรือนในโรงเลื่อยไม้เลย
ฉะนั้น ต่อมาเมื่อทางราชการได้ออกพระราชบัญญัติที่ดินก็ได้ทำการรังวัดออกโฉนดหมู่
บ้านสายจะเพาะที่ดินที่มีบ้านเรือนปลูกสร้างอยู่รวมเป็นเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่ ส่วนที่
ดินที่เคยทำเป็นโรงเลื่อยไม้ ทางราชการจึงได้ทำการรังวัดออกโฉนดให้เป็นที่ดินรังวัด
ของวัดเทพธิดาราม เรื่องดังได้บรรยายมานั้นนับว่าเป็นประวัติอันสำคัญยิ่ง ซึ่งข้าพเจ้า
เข้าใจว่าบรรดาญาติชาวบ้านสายทุกคนที่ยังมีชีวิตอยู่นอกจาก คุณสอาด रामโกมุท คง
ไม่มีใครทราบเลย ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณ คุณสอาด रामโกมุท ที่ได้กรุณาจดหมาย
แจ้งมาให้ข้าพเจ้าทราบไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ในฉบับแรก “บทที่ ๙ ผจญชีวิตโลดโผน” ข้าพเจ้าบรรยายว่า ตอนปลาย
ปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ในระหว่างสงครามมหาเอเซียบูรพา ประเทศญี่ปุ่นเริ่มจะแพ้สงคราม
ประเทศฝ่ายสัมพันธมิตรได้นำเครื่องบินมาทิ้งลูกระเบิดลงในกรุงเทพมหานครอย่างหนัก
ทั้งในตอนกลางวันและกลางคืน ข้าพเจ้าพร้อมทั้งครอบครัวไม่กล้าหนีภัยทาง
อากาศอยู่ในกรุงเทพมหานคร จึงได้อพยพไปอยู่ที่ตำบลบ่อฝ้าย หัวหิน จังหวัดประจวบ
คีรีขันธ์ ข้าพเจ้าขอภัยที่ไม่ได้กล่าวขอบคุณบรรดาญาติที่ได้ฝากฝังให้ช่วยดูแลรักษา
บ้านที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ตำบลตลาดหม้อขีต ตลอดเวลาที่อพยพ ข้าพเจ้า
จึงขอกว่าในฉบับเพิ่มเติมนี้ว่า นางสาว มิตรานนท์ นางบุญรอด นกพึ้ง และนางสาว
มารศรี เสวตดิษ น้องสาวของภรรยาคุณชีวิต กับ นายสอ้ง ประสพชัย นางบุญส่ง

ประสพชัย น้องเขยน้องสาวของภรรยาคู่ชีวิต ทุกท่านได้ช่วยดูแลรักษามันดังกล่าวเป็นอย่างดี และต่อมาเมื่อสงครามยังไม่เลิก นางบุญรอด นกพึ้ง ได้อพยพไปอยู่กับ นายเทียม นกพึ้ง สามี ที่บ้านในคลองดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ได้กรุณาเอานางพวงคำ คลังศรี ธิดาของข้าพเจ้า ซึ่งขณะนั้นยังเยาว์วัยอายุ ๔ ขวบเศษ ไปช่วยเลี้ยงดูที่บ้านในคลองดำเนินสะดวกด้วย ตลอดจนสงครามเลิก นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ก่อนที่ข้าพเจ้าพร้อมทั้งครอบครัวจะอพยพไปอยู่ที่ตำบลบ่อฝ้าย หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภรรยาคู่ชีวิตของข้าพเจ้ากำลังมีครรภ์ถึงกำหนดคลอด นางนวลศิริ พรหมมาณพ ธิดาคนสุดท้าย และเนื่องจากที่บ้านตำบลตลาดหมอนิจ ขณะนั้นเป็นทุ่งนาอยู่นอกพระนคร ไม่มีนางผดุงครรภ์ที่สามารถทำคลอดได้ จึงได้ไปพักอาศัยที่บ้านของนางเลื่อน เอกอรุณ น้องสาวของภรรยาคู่ชีวิต รีมณณวิสุทธิภักษัตริย์ เยื้องตรงข้ามโรงเรียนดำเนินศึกษา และได้คลอดธิดาคนหนึ่งที่บ้านดังกล่าว ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและภรรยาคู่ชีวิตขอขอบพระคุณบรรดาญาติดังกล่าวนามทุกท่านไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ในฉบับแรก “บทที่ ๙ ผจญชีวิตโลดโผน” ตอนท้ายบท ข้าพเจ้าบรรยายว่า ปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๘ การสงครามมหาเอเชียบูรพาสิ้นสุดลง ประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้แพ้สงคราม ข้าพเจ้าพร้อมทั้งครอบครัวทุกคนซึ่งอพยพหลบภัยทางอากาศไปอยู่ที่ตำบลบ่อฝ้าย หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงเดินทางกลับบ้านที่ตำบลตลาดหมอนิจ กรุงเทพมหานคร พอดีข้าพเจ้าป่วยเป็นฝีฝีปากบัวที่กลางสันหลัง จึงพร้อมทั้งครอบครัวทุกคนไปขอพักอาศัยอยู่ที่ห้างวิบูลย์ศรีของหลวงปริญญาโยควิบูลย์ (ชม รามโกมุท) พี่ชายของข้าพเจ้า ตั้งอยู่ริมถนนพลับพลาไชย หลังวัดเทพศิรินทราวาส และข้าพเจ้าได้เข้ารับการรักษาตัวทำการผ่าตัดที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเป็นเวลาประมาณ ๑ เดือนก็หายกลับมาอยู่ที่ห้างวิบูลย์ศรี และข้าพเจ้าก็ไม่มีการทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดทำ พี่ชายของข้าพเจ้าจึงให้ข้าพเจ้าทำงานที่ห้างนี้ และในฉบับแรก “บทที่ ๑๐ เข้าทำงานและออกจากงานบริษัท” ข้าพเจ้าบรรยายถึงกิจการของห้างวิบูลย์ศรีได้เจริญก้าวหน้าเป็นลำดับ จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๙๒ พี่ชายของข้าพเจ้าได้ชักชวนบรรดาน้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับบุตรหลานเข้าหุ้นร่วมกันเปลี่ยนฐานะจากห้างไปจดทะเบียนตั้งเป็นบริษัทชื่อ “บริษัท

วิบูลย์ศรีจำกัด” และให้ข้าพเจ้าเป็นผู้จัดการบริษัท ตลอดจนบรรยายถึงการดำเนินงานของข้าพเจ้าที่ทำให้กิจการของบริษัทเจริญก้าวหน้าอย่างสูงสุด ทำให้บริษัทมีผลกำไรสามารถแบ่งเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกคนถึงหุ้นละ ๔๐ เปอร์เซ็นต์เป็นเวลาหลายปีติดกัน นั้น ข้าพเจ้าขอบรรยายในฉบับเพิ่มเติมนี้ว่า เมื่อเริ่มจดทะเบียนตั้งเป็นบริษัท พี่ชายของข้าพเจ้าได้ให้หุ้นฟรีแก่ข้าพเจ้า ๖๐ หุ้น และให้หุ้นฟรีแก่ภรรยาคู่ชีวิตของข้าพเจ้า ๒๐ หุ้น ถือว่าทั้งข้าพเจ้าและภรรยาคู่ชีวิตเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ในบริษัทนี้ดังกล่าวโดยไม่ต้องออกเงิน ทั้งนี้ นับว่าเป็นพระคุณแก่ข้าพเจ้าและภรรยาคู่ชีวิตอย่างหาที่สุดมิได้ และยังได้ชักชวนบุตรธิดาของข้าพเจ้าบางคนร่วมเข้าหุ้นในบริษัทนี้ด้วย เมื่อบริษัทแบ่งเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น ข้าพเจ้าและภรรยาคู่ชีวิตพร้อมกับบุตรธิดาบางคนก็ร่วมเข้าหุ้นด้วยก็ย่อมได้รับเงินส่วนแบ่งทุกปี และเมื่อบริษัทได้นำเงินปันผลไปซื้อที่ดินที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่และแบ่งขายไปบ้าง ข้าพเจ้าและภรรยาคู่ชีวิตพร้อมกับบุตรธิดาบางคนที่มีหุ้นอยู่ด้วยก็ย่อมได้รับเงินส่วนแบ่งตามส่วนเฉลี่ยที่ลงทุนซื้อ ทั้งยังได้รับส่วนแบ่งเป็นที่ดินติดถนนเพชรบุรีตัดใหม่ปากด้านทิศเหนือ ซึ่งภรรยาคู่ชีวิตและธิดาของข้าพเจ้าได้ร่วมกันปลูกสร้างอาคารตึก ๓ ชั้นเปิดเป็นบาร์แบบไนท์คลับ และเมื่อบริษัทยุบเลิกโรงงานกระเบื้องซึ่งตั้งอยู่ริมถนนดินแดง เชิงสะพานพรหมโยธี ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ พี่ชายของข้าพเจ้าได้ยกบ้านที่ปลูกอยู่ในบริเวณโรงงานดังกล่าวให้ข้าพเจ้ารื้อไปปลูกในที่ดินริมถนนดินแดงเยื้องตรงข้ามบ้านหลังเดิม ดังได้บรรยายละเอียดไว้ในฉบับแรกแล้ว

ด้วยบุญคุณยิ่งล้นดังได้บรรยายมานี้ จึงเป็นผลให้ข้าพเจ้าพร้อมทั้งครอบครัวสามารถดำรงชีวิตให้เป็นปึกแผ่นหลักฐานมั่นคงในบั้นปลายชีวิตได้เป็นอย่างดี ข้าพเจ้าและภรรยาคู่ชีวิตจึงขอขอบพระคุณหลวงประดิษฐาโยควิบูลย์ (ชม รามโกมุท) พี่ชายของข้าพเจ้า ด้วยความเคารพเป็นอย่างยิ่งไว้ในโอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่จะกล่าวว่า บรรดาพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันรวมทั้งข้าพเจ้าด้วย ต่างมีจิตใจเป็นบุญเป็นกุศลทุกคนตั้งแต่เยาว์วัยตลอดมาจนบัดนี้ ทั้งนี้ เนื่องด้วยคุณพ่อคุณแม่บังเกิดเกล้าของข้าพเจ้าผู้มีพระคุณยิ่งล้น

อย่างหาที่สุดมิได้ ทั้งสองท่านเป็นผู้มีจิตใจเป็นบุญเป็นกุศล ได้ทำบุญทำทานและไป
ฟังเทศน์ฟังธรรมอยู่เสมอเป็นนิจ ท่านมีวิธีการอันแยบยลที่จะอบรมบ่มนิสัยบุตรธิดา
ของท่านทุกคนให้มีจิตใจเป็นบุญเป็นกุศลเช่นเดียวกับท่าน กล่าวคือ ในสมัยนั้นยัง
ไม่มีไฟฟ้าใช้ ตอนกลางคืนต้องจุดตะเกียงให้มีแสงสว่างทุกบ้านเรือน ท่านย่อมทราบ
ดีว่าโดยธรรมชาติเด็กทุกคนในสมัยนั้นส่วนมากชอบฟังผู้ใหญ่เล่านิทานให้ฟัง ฉะนั้น
ก่อนเข้านอนทุกคืน ท่านจะให้บุตรธิดาทุกคนนั่งล้อมวงรวมทั้งท่านด้วย และจุด
ตะเกียงลานตั้งไว้กลางวงมีลานไขที่กันตะเกียงทำให้มีแสงสว่างนวลคล้ายไฟฟ้า แล้ว
ท่านจะเล่านิทานให้บุตรธิดาทุกคนฟัง เรื่องนิทานที่ท่านเล่าให้ฟังล้วนเป็นเรื่องของ
พระโพธิสัตว์ที่ได้กระทำแต่กรรมดีด้วยประการต่าง ๆ และท่านได้สั่งสอนบุตรธิดา
ทุกคนที่นั่งฟังอยู่ให้ประพฤตินั้น เช่น พระโพธิสัตว์นั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ บุตรธิดาทุก
คนก็เกิดอารมณ์สนุกประกอบด้วยอุกอบรมบ่มนิสัยโดยไม่รู้สึกละอายใจทุก ๆ คืน จึงเป็น
ผลให้บรรดาพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันรวมทั้งข้าพเจ้าด้วย ต่างมีจิตใจเป็นบุญเป็น
กุศลทุกคนตั้งแต่เยาว์วัยตลอดมาจนปัจจุบันนี้

อนึ่ง ข้าพเจ้าขอให้คิดแก่บรรดาบุตรหลานเหลนญาติมิตรและท่านที่เคารพ
ทุกท่านว่า การที่ท่านจะดำรงตนให้มีความอยู่เย็นเป็นสุขตลอดไป ก็คือ ท่านจะต้องยึด
ถือศีล ๕ ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้เป็นหลักปฏิบัติ กล่าวคือ ไม่ฆ่าและทรมาน
สัตว์ ไม่ลักทรัพย์ทำการทุจริตต่างๆ ไม่ผิดลูกเขาเมียเขาผิดใจ ไม่พูดปดมดเท็จ ไม่เสพย์
สุราของมึนเมาทั้งปวง โดยจะเพาะอย่างยิ่ง ศีลข้อ ๕ ให้งดเว้นการเสพย์สุราของมึน
เมาทั้งปวงนั้น ข้าพเจ้าขอกล่าวด้วยความภาคภูมิใจว่า ข้าพเจ้าเริ่มเสพย์สุราตั้งแต่อายุ
๑๘ ปี เสพย์น้อยก่อนแล้วเสพย์มากขึ้นตามลำดับ ในที่สุดถึงขนาดมึนเมาหมดสติ
แทบทุกวันเป็นเวลา ๑๐ ปี จนอายุ ๒๘ ปี ก็เลิกเสพย์ได้อย่างเด็ดขาดพร้อมทั้งเลิกดื่ม
กาแฟและเลิกสูบบุหรี่พร้อมกัน ทั้งนี้ข้าพเจ้าคิดว่า การที่ข้าพเจ้ามีอายุยืนยาวมาถึง
ขณะนี้เมื่ออายุ ๗๙ ปีแล้ว และถ้าไม่มีโรคภัยจรมาแทรกแซง ข้าพเจ้าคงจะมีอายุยืนยาว
ต่อไปได้อีกหลายปี ก็ด้วยการงดเว้นไม่เสพย์สุราไม่ดื่มกาแฟไม่สูบบุหรี่ตลอดชั่วชีวิต
และประกอบทั้งข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามหลักอนามย คือ รับประทานอาหารเป็นเวลา

มีกำหนด ๘ โมงเช้า บ่ายโมง หนึ่งทุ่ม วันละ ๓ เวลา ไม่รับประทานจุบจิบ รับประทานผักผลไม้ให้มาก ไม่รับประทาน ไข่ นม เนย กะทิ และจำพวกไขมันมากต่าง ๆ ดื่มน้ำวันละ ๕-๖ แก้ว นอนเป็นเวลาราว ๔ ทุ่มทุกคืน ตื่น ๕ หรือ ๖ นาฬิกา เมื่อตื่นนอน บริหารร่างกายยืด แขน ขาเข้าไหล่ คอเอว หลัง ท้อง ปอด หัวใจ เป็นเวลาประมาณ ๑๕ นาที แล้วเดินกลับไปกลับมาในห้องนอนรวม ๑,๕๐๐ ก้าว เสร็จแล้วเข้าห้องน้ำ ถ่าย และอาบน้ำ ก่อนรับประทานอาหารเช้า เย็น และก่อนนอน นอกจากนี้ อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ไปดูภาพยนตร์ ไปเที่ยวงาน ไปทัศนajari ไปฟังเทศน์ฟังธรรม ตามโอกาสที่จะอำนวย ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตนดังกล่าวทุกวันเป็นกิจวัตร ฉะนั้นหากท่านที่เคารพทุกท่านใครจะให้ชีวิตของท่านยืนยาวมีความสุขอยู่เย็นเป็นสุข ก็ขอได้โปรดปฏิบัติตนเช่นข้าพเจ้าเถิด และข้อสำคัญที่สุด คือ อย่าเป็นนักการพนันทุกชนิดอย่างเด็ดขาดตลอดชั่วชีวิต จงใช้จ่ายด้วยความมัธยัสถ์ ไม่ใช่ตระหนี่ถี่เหนียวแต่ไม่สุรุ่ยสุร่าย พยายามเก็บหอมรอมริบ พร้อมทั้งทำบุญทำทานทำกุศลพอสมควรแก่อัตภาพ และมีเมตตากรุณาแก่บุคคลทั่วไป ขอท่านที่เคารพทุกท่านจงปฏิบัติตามที่ข้าพเจ้าได้พรรณามานี้ ท่านก็จะประสบแต่ความสุขความเจริญ มีชีวิตยืนยาวนาน มีแต่ความร่มเย็นเป็นสุขตลอดชั่ววันนิรันดร์

สวัสดิ์

คำวิจารณ์จากหอสมุดแห่งชาติ

ที่ ศธ. ๐๓๐๕/๓๔

หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร

๒๐ มีนาคม ๒๕๒๒

เรื่อง ตอบรับหนังสือ

เรียน นายโชติ งามโกมุท

อ้างถึง

ตามที่ท่านได้บริจาคหนังสือ จำนวน ๕ เล่ม ตามรายชื่อข้างล่างนี้
หอสมุดแห่งชาติ ได้รับไว้แล้วด้วยความขอบคุณ และจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์
ต่อไป

ขออำนาจแห่งกุศลบริจาคครั้งนี้ จงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ท่านมีความสุข
ความเจริญ ตลอดกาล.

ขอแสดงความนับถือ

(นางกุลทรัพย์ เกษมนันท์)

ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ

รายชื่อหนังสือที่ได้รับ

— บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า โดย นายโชติ งามโกมุท จำนวน ๕ เล่ม
กองหอสมุดแห่งชาติ.

โทร. ๒๘๑๕๔๕๐

คำวิจารณ์จากหอสมุดแห่งชาติ

ชื่อเรื่อง บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า

ผู้แต่ง โชติ งามโกมุท

สถาบันพิมพ์ กรุงเทพฯ

สำนักพิมพ์ สหพันธ์การพิมพ์

ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๑ ครั้งที่ ๑ จำนวนหน้า ๑๐๘ หน้า

เกี่ยวกับผู้แต่ง

นายโชติ งามโกมุท บุตรนายช่วง และนางหิม งามโกมุท เกิดที่บ้านสายตรงข้ามวัดเทพธิดาราม กรุงเทพฯ บิดาสืบเชื้อสายมาจากพระยารามณรงค์สงคราม งามมีไชยไสวเวียง (บัว) ต้นตระกูลงามโกมุทในสมัยรัชกาลที่ ๔ มารดาเป็นบุตรขุนไล่พลรบ (อ้อม) พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามสกุล เมื่อพระยามนูเนตรบรรหาร (จัน) ผู้เป็นลุงขอพระราชทาน สมรสกับ นางอรุณมิตรานนท์ ปัจจุบันอายุ ๗๘ ปี อดีตประจำแผนกสารบรรณและหอสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ และผู้จัดการบริษัทกระเบื้องวิบูลย์ศรี

เกี่ยวกับหนังสือ

หนังสือเล่มนี้เป็นอัตชีวประวัติของนายโชติ งามโกมุท ซึ่งเรียนรู้ความผิดพลาดของชีวิตจากประสบการณ์ในเยาว์วัย ผู้เขียนปรารถนาจะให้หนังสือเล่มนี้เป็นคติสอนใจแก่บุตรหลานและญาติมิตรให้ประพฤติตนเป็นคนดี ตามหลักของพุทธศาสนา คือ มีศีล มีสัจย์ เว้นจากอบายมุขและรู้จักเลือกคบมิตร

ความน่าอ่านของหนังสือเล่มนี้ อยู่ที่วิธีการเล่าเรื่องอย่างตรงไปตรงมาทุกแง่ทุกมุมและละเอียดละออ แสดงถึงความสามารถในการจดจำเหตุการณ์ในชีวิตของผู้เขียนได้อย่างลึกซึ้งและแม่นยำ หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น ๑๑ บท (มีภาคผนวกเกี่ยวกับกฎหมายที่ดินท้ายบท) ลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ชาติตระกูล วัยเด็กและการศึกษา วัยหนุ่ม

การเข้ารับราชการ การมีครอบครัว ชีวิตเมื่อออกจากราชการ และบั้นปลายชีวิต ซึ่งผู้อ่านจะเกิดความรู้สึกเหมือนได้อ่าน “ชีวิตอันเป็นเสมือนนิยายของผู้เขียน” นับตั้งแต่ต้นจนจบ

“บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า” ได้ให้อะไรหลาย ๆ อย่างแก่ผู้อ่าน นับตั้งแต่เรื่องของการคบมิตร โทษของอบายมุข “ชีวิตครอบครัว” —ซึ่งเรื่องนี้ผู้เขียนได้เขียนไว้พิสดารที่สุด และถือว่าเป็นบทสำคัญของหนังสือเรื่องนี้และมีอิทธิพลให้ผู้เขียนได้กลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี เนื่องจากผู้เขียนเองเกิดในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ผ่านและรู้เห็นชีวิตมาถึง ๕ แผ่นดิน ประกอบกับการเป็นคนช่างจำ ช่างเล่า ผู้เขียนจึงได้บันทึกความรู้เกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของบ้านเกิด คือ “บ้านสาย” ไว้อย่างน่าอ่าน ซึ่งปัจจุบันสภาพเหล่านี้ได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา “บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า” มิใช่แต่เพียงจะให้ผู้อ่านรับรู้ประวัติของคนสามัญคนหนึ่งซึ่งได้เกิดมาในตระกูลสามัญชน มิแต่ความเสเพลและคึกคะนองโลดแล่นไปกับชีวิตของวัยหนุ่ม แต่ผลแห่งกรรมที่ได้กระทำในชาติปางก่อน ได้ส่งผลให้คู่ร่วมชีวิตเป็นแรงหนุนให้กลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี ได้พบกับแสงสว่างของชีวิตอันเป็นยอดปรารถนาของมนุษย์ทุกรูปทุกนาม แต่เพียงนี้เท่านั้น แต่สิ่งสำคัญที่หนังสือเล่มนี้ได้สร้างสรรค์ความรู้ สึกประทับใจต่อผู้อ่านก็คือ “ความจริงใจ” ของผู้เขียน ซึ่งกล้าเปิดเผยชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ที่สังคมปัจจุบันไม่กล้าเปิดเผยอย่างไม่หวาดหวั่นประการหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันกระมักระวังที่จะไม่กล่าวถ้อยคำอันใด ที่จะนำความเสื่อมเสียมาให้ผู้ที่พาดพิงถึง แสดงถึงความเป็นผู้รู้จักกาลเทศะของผู้เขียนอีกประการหนึ่ง สองสิ่งนี้จะหาอ่านได้ไม่ถ้อยนักจากหนังสือประเภทอัตชีวประวัติทั่วไป

.....

สมทรง แสงแก้ว

ก่อนจบบริบูรณ์ ข้าพเจ้าขอัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย ได้โปรดพิทักษ์
รักษาคุ่มครองให้บรรดาบุตรหลานเหลนและญาติมิตร ตลอดจนท่านที่เคารพทุกท่าน
ที่ได้อ่าน “บันทึกความทรงจำของข้าพเจ้า” ทั้งฉบับแรกและฉบับเพิ่มเติม หรือ
ฉบับหนึ่งฉบับใดก็ตาม จงประสบแต่ความสุขความเจริญ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
ปราศจากภัยพิบัติอันตรายทั้งปวง มีชีวิตยืนยาวนาน มีแต่ ลาภ ยศ สรรเสริญ
จะปรารถนาสิ่งหนึ่งสิ่งใด จงสำเร็จสมความปรารถนาทุกประการ และท่านที่
ประพฤติดนอยู่ในทางแห่งอบายมุข ขอคุณพระศรีรัตนตรัยได้โปรดดลบันดาลให้ท่าน
ละเลิกหลุดพ้นจากอบายมุขนั้นๆ มีแต่ความสุขอันรุ่งเรืองวัฒนาถาวรตลอดชั่ว
กาลปาวสาน

โชติ รามโกมุท

บ้านเลขที่ ๔๕ ซ้างโรงแรมเทียร์ว ถนนดินแดง

ตำบลสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์ ๒๔๕๐๕๓๒

พิมพ์ที่ ร.พ. สหพันธ์การพิมพ์ 1073/10 ซอยสารภี 3 ถนนตากสิน คลองสาน
กรุงเทพฯ โทร. 4662250 นายจรัญ สหะกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2522
